

امکان سنجی موفقیت تیم‌های ورزشی استان آذربایجان شرقی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور

محمد رسول خدادادی^۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۲/۱۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۷/۲۵

هدف از این پژوهش، بررسی امکان موفقیت تیم‌های ورزشی استان آذربایجان شرقی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور بود. روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی - علی مقایسه‌ای بوده و به صورت میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری شامل افراد متخصص در رشته‌های مختلف ورزشی در استان آذربایجان شرقی بودند که امتیاز حضور در مسابقات لیگ یا قهرمانی کشور را داشتند. نمونه آماری پژوهش شامل ۱۵۵ نفر از این جامعه که به روش نمونه‌گیری در دسترس و هدفمند انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق‌ساخته "منابع اثرگذار موفقیت ورزشکاران تیم‌های استانی در رقابت‌های قهرمانی و لیگ کشور" استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه با استفاده از مدل لاوشی (۱۹۷۵) انجام گرفت و روایی محتوای کل پرسشنامه $(CVI=0/89)$ ^۲، به دست آمد. پایایی ابزار در یک مطالعه مقدماتی بر روی ۳۰ نفر از افراد نمونه برابر با $(0/81)$ و پایایی درونی^۳ برای کل گویه‌ها $0/84$ تعیین گردید. برای بررسی توزیع طبیعی داده‌ها از آزمون کالموگراف اسمینوف، برای مقایسه متغیرها از آزمون بینومیل و کروسکال-والیس در محیط نرم‌افزار SPSS و برای اولویت‌بندی و تعیین بهترین عوامل برای موفقیت تیم‌های ورزشی از روش TOPSIS استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که میانگین نظرات پاسخ‌دهندگان در مورد وضعیت منابع انسانی، مدیریتی، مالی، فناوری، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی اثرگذار بر موفقیت تیم‌های استانی در رقابت‌های قهرمانی کشور و لیگ باشگاه‌ها معنادار بوده است. نتایج رتبه‌بندی تاپسیس نشان داد که، منابع اجتماعی - فرهنگی، مدیریتی و مادی به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم منابع اثرگذار در موفقیت تیم‌های استانی در رقابت‌های قهرمانی کشور و منابع انسانی، مالی، فن‌آوری و تسهیلاتی در رتبه‌های چهارم

^۱ هیأت علمی دانشگاه تبریز، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، تبریز، ایران

Email: m.khodadadi@tabriz.ac.ir

^۲ Content validity item

^۳ Internal reliability

تا هفتم قرار داشتند. بنابراین توجه به منابع اثرگذار زمینه موفقیت در تیم‌ها و باشگاه‌ها را فراهم می‌کند و همفکری و همکاری مربیان، مسئولان و ورزشکاران موجب دستیابی به اهداف موفقیت می‌شود.

واژگان کلیدی: امکان‌سنجی، موفقیت، ورزشکاران، تیم‌های ورزشی، رقابت‌های قهرمانی کشور، لیگ باشگاه‌ها و استان آذربایجان شرقی

Archive of SID

امروزه، فراگیر شدن ورزش به عنوان ابزاری برای توسعه در ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و غیره مطرح است که تبدیل به جزء جدایی ناپذیری از زندگی بسیاری از افراد و جوامع در سراسر جهان گردیده است. لزوم تبیین عوامل مؤثر در رشد و توسعه ورزش می‌تواند در نیل به اهداف و سیاست‌های استراتژیک مؤثر واقع شود (مرادی، ۱۳۸۷: ۴). با این حال، رقابت در ورزش‌ها در حال افزایش است و بیشتر کشورها در تلاش اند که با در پیش گرفتن یک برنامه استراتژیک، ورزشکارانی در سطح جهانی پرورش دهند تا در رویدادهای بزرگ موفق باشند (سجادی، ۱۳۸۶: ۲۲). از جمله این منابع، می‌توان به منابع مالی، مادی، انسانی، تسهیلاتی، فن‌آوری و مدیریتی اشاره کرد (سجادی، ۱۳۸۲: ۱۱).

آنچه که در سیستم ورزش مشخص است، علاقه شدید به موفقیت و تمایل محققان و سیاستگذاران برای بررسی و تشریح این موفقیت‌ها، به خصوص در رویدادهایی مانند بازی‌های المپیک و بازی‌های آسیایی است. با توجه به این نکته، مطالعات فراوانی از پایان قرن بیستم در مورد سیاست‌های کشورهای مختلف در مورد ورزش به انجام رسیده است. با توجه به اینکه تشریح موفقیت ورزشی و یافتن دلایل موفقیت خود پیش‌نیاز و زمینه‌ساز موفقیت‌های آتی است، اهمیت نگاه به این مسئله کاملاً ملموس است (سجادی و همکاران، ۱۳۹۰: ۴۵). از طرف دیگر، امکان‌سنجی یا مطالعات امکان‌سنجی که ارزیابی و تجزیه و تحلیل پتانسل یک پروژه پیشنهادی است، بر اساس تحقیقات و مطالعاتی پایه‌ریزی شده که روند تصمیم‌گیری را پشتیبانی کند. امکان‌سنجی، درباره شدنی بودن موضوع‌ها بحث می‌کند. این مطالعات بنا به نیاز و درخواست کارفرما، در سطوح مختلفی از جزئیات پروژه می‌تواند وارد شود (هادوی، ۱۳۹۲: ۴۱). لذا قرار دادن این امر مهم در برنامه‌ها و سازمان‌های ورزشی به ویژه در موفقیت و مدال‌آوری تیم‌ها در سطوح مختلف رقابتی حائز اهمیت است.

انتخاب اعضای برتر تیم‌های ورزشی در سطوح ملی و قهرمانی باید با ملاک‌های فنی و آمادگی جسمانی، مهارتی و همچنین آزمون‌های مهارت‌های روانی انجام شود. از طرفی با توجه به اکتساب مهارت‌های روانی در طول دوران بازی از سطوح آموزشی تا باشگاهی، همراه کردن آموزش مهارت‌های روانی در نتیجه‌گیری بهتر عملکرد فردی و تیمی اثرات تأمین‌کننده خواهد داشت. در ورزش‌های گروهی موفقیت زمانی حاصل می‌شود که اعضای تیم به شیوای موثر و هماهنگ باهم کار می‌کنند (سرب و همکاران^۱).

¹ Serp et al

۱۹۹۰: ۷۸). بنابراین موفقیت و شکست در میدین ورزشی به عوامل بسیاری وابسته است. اهداف ورزشکار در گرایش به یک رشته ورزشی خاص و خصوصیات شخصیتی او، چگونگی روابط ورزشکاران با یکدیگر، شناخت مربی از ورزشکاران و نتایج رقابت‌های ورزشی قبلی، همگی از عواملی‌اند که بر کیفیت ارائه بازی و نتایج مسابقات ورزشی اثر خواهند گذاشت. همچنین از جمله عواملی هستند که فرد را به سمت موفقیت یا شکست در رویارویی با موقعیت‌های رقابتی رهنمون می‌سازند (شیخ و همکاران، ۲۰۰۷: ۶۰).

عوامل موثر در پیروزی یا شکست، موفقیت یا عدم موفقیت تیم ورزشی در یک دوره از بازی‌ها متفاوت‌اند؛ بعضی از آن‌ها در درون زمین بازی و بسیاری از آن‌ها خارج از زمین نقش ایفا می‌کنند. آنچه در زمین اتفاق می‌افتد و تیمی می‌برد یا می‌بازد، می‌تواند ناشی از تصمیم‌گیری عواملی باشد که در خارج از زمین اتفاق افتاده است. برنامه‌ریزی‌های درازمدت، میان‌مدت و کوتاه مدت، تدارکات و پشتیبانی مدیران و دست‌اندرکاران، حمایت رسانه‌ها و ... همگی از عواملی هستند که کمتر دیده می‌شوند (جلالی فراهانی، ۱۳۸۳).

تجربه نشان داده است که یکی از دلایل اصلی عدم موفقیت در تیم‌های ورزشی عدم بررسی و مطالعه دقیق ضعف‌ها و قوت‌های تیم‌های ورزشی بعد از موفقیت‌ها بوده است. از طرف دیگر، همیشه در کشور ما تنها شکست‌ها تکان دهنده بوده و مسئولان بعد از شکست‌ها به دنبال علل و مرتفع ساختن آن‌ها می‌باشند، در حالی که موفقیت‌ها با وجود شیرینی بعد از مسابقات وظیفه خطیرتری را در آینده متوجه آنها می‌سازد. داشتن تصویر روشن از منابع موجود اعم از سخت و نرم و میزان تاثیر هر یک در موفقیت ورزشی، برنامه‌ریزی را در این بخش تاحدودی با مشکل روبرو کرده است. البته، فقدان اطلاعات صحیح و دقیق در مورد منابع اندک نیز بر مشکلات برنامه‌ریزی می‌افزاید. برآورد ناصحیح جامعه مخاطبان نیز در فرایند برنامه‌ریزی مشکلات عدیده‌ای به وجود آورده است. این موضوع عمدتاً از داده‌های عمومی و داده‌های ویژه امور ورزشی ناشی می‌شود و منجر به برآورد نادرست در مورد پیش‌بینی برنامه می‌گردد (سجادی و همکاران، ۱۳۹۲: ۴). آقای و توکلی انگوت (۱۳۹۱) در شناسایی عوامل موثر بر موفقیت دوچرخه‌سواران حرفه‌ای آذربایجان شرقی در مسابقات بین‌المللی و جاده‌ای ایران نتیجه گرفتند که عوامل شش‌گانه از قبیل نقش مربیان، نقش حمایتی هیئت، فدراسیون و رسانه‌های گروهی، نقش برگزاری تورها و مسابقات داخلی و خارجی، نقش عوامل زیست محیطی و عوامل جسمانی، نقش مدیریت هیئت، نقش عوامل امکاناتی و اجرایی بر موفقیت دوچرخه‌سواران مؤثر می‌باشد. سجادی و همکاران (۱۳۹۲) در اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانجو نشان دادند که در بین تمام عوامل،

منابع مادی با بیشترین اهمیت و پس از آن عوامل فن‌آوری، تسهیلاتی، مالی، انسانی و منابع مدیریتی کمترین اهمیت را در موفقیت کاروان ورزشی دارند. مشتاقیان و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی تجارب مدیران، کارشناسان و ورزشکاران در مورد دلایل ناکامی ایران در مسابقات المپیک ۲۰۰۸ پکن در حیطه منابع انسانی و مالی، نشان دادند که ۳۰/۵ درصد از پاسخ‌دهندگان عدم بکارگیری مربیان و کادر فنی شایسته را به عنوان اصلی‌ترین دلیل ناکامی در المپیک پکن معرفی کردند. همچنین، ۲۴/۵ درصد مدیریت ناکارآمد، ۱۴ درصد تاثیر ورزشکاران بر ناکامی و غیر ورزشی بودن مدیران، ۸ درصد ناکارآمدی فدراسیون‌ها به خصوص کشتی، ۴ درصد چند شغله بودن بسیاری از مدیران، ۲ درصد غیرورزشی بودن مدیران، و در نهایت ۱ درصد هم عدم تعامل مدیران با متخصصین را به عنوان عوامل موثر بر ناکامی در المپیک پکن انتخاب کردند. هایدی و همکاران^۱ (۲۰۰۹) زمان‌بندی صحیح اردوهای کریکت و برگزاری آن در اقامتگاه‌هایی با آب و هوای مساعد و شرایط مناسب، استفاده از کمیته‌های پژوهشی در این زمینه و تخصیص بودجه بیشتر به این رشته را از مهم‌ترین عوامل موثر بر موفقیت کریکت بیان داشته‌اند. یانگ^۲ (۱۹۹۰) اعتماد به تحقیقات علمی و اطلاعات دقیق و به‌روز، وحدت و همکاری بین ورزشکاران و مسئولان و وجود کارشناسان تغذیه و روانشناس در کنار تیم را از مهم‌ترین عوامل موفقیت تیم ژیمناستیک چین در ۲۵امین دوره این بازی‌ها دانسته است. سوتیردو و شیلبری^۳ (۲۰۰۹) در مطالعه ۳۵ سازمان ورزشی استرالیا در ارتباط با چگونگی پرورش ورزشکاران نخبه، نتیجه گرفتند که عوامل اقتصادی- فرهنگی در سطح کلان و استفاده از روش‌های علمی در تربیت ورزشکاران نخبه حائز اهمیت است. جودیو و فلیپ^۴ (۲۰۰۳) بیان کردند که ساختار کنونی بیشتر باشگاه‌های حاضر در لیگ حرفه‌ای اسپانیا نامتناسب بوده و همچنین فقدان قوانین و مقررات مرتبط با اقتصاد، مدیریت مالی در لیگ باشگاه‌های اسپانیا یکی از عوامل اصلی عدم کیفیت و ناکارآمد بودن لیگ فوتبال اسپانیا از لحاظ مالی می‌باشد. ماتر و پائولوسکی^۵ (۲۰۱۴) نشان دادند که موفقیت‌های گذشته در هر دو گروه مرد و زن از تیم‌های ملی فوتبال آلمان، به میزان کمی باعث افزایش تقاضا برای فوتبال آماتور شده است. به‌رحال، موفقیت کنونی تیم‌های ملی به طور قابل ملاحظه‌ای تقاضا برای فراوانی مشارکت ورزشی بازیکنان کنونی را افزایش می‌دهد. در دسترس بودن و ارتباط الگوهای نقشی همچنین همانندی به الگوهای نقشی، تعیین کننده

¹ Hyde et al

² Yang

³ Sotiriadou & Shilbury

⁴ Ascari Guidio and Gagenepian Philippe

⁵ Mutter & Pawlowski

اصلی اثر انگیزی آنها هستند. اوناغ و تپچی^۱ (۲۰۱۴) بیان کردند که انسجام تیمی، هنجارهای تیمی و ارتباطات درون تیمی، اثرات قابل توجهی بر روی رضایت اعضا و باقی ماندن آنها در درون تیم دارد. شیپی^۲ (۲۰۱۲) به بررسی عوامل سیاسی و اجتماعی موثر بر موفقیت ورزش قهرمانی در کشورهای کوچک پرداخت و دریافت که سرمایه‌گذاری اندک برای توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه مربیان، توسعه علمی ورزش و بهبود فرصت‌های رقابتی از بزرگترین موانع برای توسعه ورزشکاران نخبه در کشورهای کوچک می‌باشند. دی بوسچر و همکاران^۳ (۲۰۱۰) طی پژوهشی نشان دادند که حمایت مالی، افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی و بین‌المللی، رشد پژوهش‌های علمی در رشته‌های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان از مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزش‌ها هستند.

برای موفقیت در ورزش معیارهای خاصی مورد نیاز است که از آن جمله می‌توان به سلامت کامل جسمانی، روانی و برخورداری از ویژگی‌های وراثتی، فیزیولوژیکی و زیستی و حرکتی مناسب اشاره کرد. موفقیت یا شکست در میدین ورزشی بستگی به عوامل دیگری هم دارد و بازیکنان در سطوح مختلف بازی نه تنها در مهارت‌های ویژه آن ورزش، بلکه در خصوصیات بازی و فاکتورهای روانی از قبیل حس رقابت‌جویی و میل به پیروزی با هم متفاوت اند (احمدی و همکاران، ۱۳۸۸). یکی از کلیدی‌ترین عوامل موفقیت در تحقق چشم‌اندازها، اهداف و راهبردها، توجه مدیران سازمانی به ارزیابی عملکرد و نیز با مفهوم جامع‌تر آن یعنی مدیریت عملکرد است (نصیری و همکاران، ۲۰۰۹). تیم‌های موفق ورزشی معمولاً یک ویژگی برجسته دارند که آن‌ها را از تیم‌های ناموفق متمایز می‌سازد و آن مدیریت و رهبری موثر، فعال و شایسته است (رمضانی‌نژاد و همکاران، ۱۳۸۹). هدف مدیران و پژوهشگران ورزش این است که بتوانند با ارزیابی دقیق‌تر عملکرد سازمان‌ها و تیم‌های ورزشی، نه تنها سیاست‌گذاران و مجریان را با موانع و مشکلات اجرایی، نقاط ضعف و قوت آنها آشنا کنند، بلکه با فراهم آوردن بازخورد، برنامه را در راستای تحقق افراد نگه دارند (مرادی، ۱۳۸۸).

کسب نتایج ضعیف تیم‌ها و باشگاه‌های استان آذربایجان شرقی و سیر نزولی کسب تعداد سهمیه در رقابت‌های ملی و بین‌المللی در چند سال اخیر نسبت به سال‌های گذشته ذهن هر تحلیل‌گر و تصمیم‌گیری را برای مطالعه زمینه‌های دستیابی به موفقیت ورزشکاران استان فرا می‌خواند. کم شدن تعداد مدال‌های کسب شده، مشارکت پایین در رشته‌های ورزشی و افت نسبی کسب موفقیت در تیم‌ها و باشگاه‌های

¹ Onağ & Tepeci

² Shippi

³ De Bosscher et al

ورزش‌های تیمی و انفرادی موضوعی است که دلایل آن در سطح ورزش قهرمانی و حرفه‌ای به عنوان یک مسئله عمومیت یافته و اهمیت بررسی آن ضرورت دارد. لذا پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوال هاست:

- وضعیت منابع اثرگذار بر موفقیت ورزشکاران تیم‌های شرکت‌کننده در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور چگونه است؟
- اولویت منابع اثرگذار بر موفقیت ورزشکاران تیم‌های شرکت‌کننده در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور در استان آذربایجان شرقی کدام اند؟
- آیا می‌توان یک الگوی کاربردی برای عوامل اثرگذار بر موفقیت ورزشکاران تیم‌های شرکت‌کننده در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور در استان آذربایجان شرقی ارائه داد؟

روش‌شناسی پژوهش

با توجه به موضوع و اهداف تحقیق، روش انجام پژوهش حاضر از نوع توصیفی و علی مقایسه‌ای بوده و به صورت میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق، شامل افراد متخصص در رشته‌های مختلف ورزشی در استان آذربایجان شرقی هستند که امتیاز حضور در مسابقات لیگ یا قهرمانی کشور را دارند. این افراد به طبع اطلاع از فرآیند موفقیت در ورزش چه به لحاظ ماهیتی و چه به لحاظ تجربی در شش گروه متخصص و جداگانه تقسیم‌بندی و مورد پیمایش قرار گرفتند. این شش گروه شامل اعضای هیأت‌های ورزشی استان و شهرستان در رشته‌های مختلف ورزشی، مسئولان انجمن‌های ورزش دانش‌آموزی، مدیران ستادی اداره کل ورزش و جوانان و مدیران ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌ها، مدیران و مسئولان باشگاه‌های ورزشی، مربیان تیم‌های ورزشی رشته‌های مختلف ورزشی در استان که امتیاز حضور در مسابقات لیگ یا قهرمانی کشور را دارند و ورزشکاران نخبه رشته‌های مختلف ورزشی بودند. نمونه آماری پژوهش شامل ۳۰ نفر از ۶ گروه تفکیک شده در جامعه آماری در مرحله اول بودند و در این مرحله از ۳۰ نفر متخصص، آگاه و فعال در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای مصاحبه ساختارمند انجام گرفت. در مرحله دوم نیز ۱۵۵ نفر از این جامعه به روش نمونه‌گیری دردسترس و هدفمند برای پاسخ به پرسشنامه تدوین شده انتخاب شدند.

برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته که در مجموع شامل ۸۰ گویه بسته پاسخ که بر اساس درجه‌بندی ۹ ارزشی (۱ برای کمترین اهمیت بودن عامل و برای ۹ بیشترین اهمیت بودن عامل) تنظیم شده بود، استفاده شد. برای تدوین پرسشنامه مناسب ابتدا با مطالعه کتابخانه‌ای، ادبیات و مبانی نظری موضوع

مورد بررسی قرار گرفت و در خلال این بررسی، پرسشنامه سجادی و همکاران (۱۳۹۲) با ۵۴ گویه به عنوان مبنای اصلی قرار گرفت. ادامه روند بررسی و با توجه به نتایج برگرفته از مصاحبه‌های ساختارمند، تعداد ۲۶ گویه به پرسشنامه مبنا اضافه شد. در این پرسشنامه ۲۰ گویه جهت بررسی اهمیت منابع انسانی، ۱۴ گویه در اهمیت منابع مدیریتی، ۸ گویه در اهمیت منابع مالی، ۷ گویه در اهمیت منابع فناوری، ۸ گویه در اهمیت منابع مادی، ۱۳ گویه در اهمیت منابع تسهیلاتی و در نهایت ۱۰ گویه در اهمیت منابع اجتماعی-فرهنگی در موفقیت ورزشکاران استان آذربایجان شرقی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور استفاده شد. ابتدای پرسشنامه شامل نامه همراه و ۷ گویه در ارتباط با ویژگی‌های دموگرافیک پاسخ‌دهندگان بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه با استفاده از مدل لاوشی (۱۹۷۵) انجام گرفت و روایی محتوای کل پرسشنامه $(CVI=0/89)$ ، به دست آمد. پایایی ابزار در مطالعه مقدماتی با ۳۰ نفر از افراد نمونه با دو روش پایایی آزمون-بازآزمون با استفاده از آزمون (ICC) ^۲ برابر با (۰/۸۱) و پایایی درونی ^۳ با استفاده از ضریب آلفا کرونباخ برای کل گویه‌ها ۰/۸۴ به دست آمد. همچنین، روایی صوری پرسشنامه نیز توسط ۷ تن از متخصصان تربیت بدنی و علوم ورزشی مورد تأیید قرار گرفت. از آزمون‌های آمار استنباطی با پیش فرض‌های مربوط به توزیع طبیعی با استفاده از آزمون کالموگراف اسمینوف، برای مقایسه متغیرها از آزمون بیونمیل و کروسکال-والیس در محیط نرم‌افزار SPSS، برای اولویت‌بندی و تعیین بهترین امکان برای موفقیت تیم‌های ورزشی استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور از روش TOPSIS استفاده شد. در روش تاپسیس، m گزینه به وسیله n معیار مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و هر مساله را می‌توان به عنوان یک سیستم هندسی شامل m نقطه در یک فضای n بعدی در نظر گرفت. لذا منابع اثرگذار در موفقیت ورزشکاران استان به عنوان گزینه‌ها و نتایج به دست آمده از ۶ گروه با امتیاز بندی مورد انتظار تاپسیس (۱ تا ۹ امتیاز) به عنوان معیار مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌های پژوهش

تحلیل توصیفی داده‌های پژوهش حاکی از آن بود که از میان ۱۵۵ نفر پاسخ‌دهنده پرسشنامه، مردان با ۶۷/۱۴ نفر بیشترین درصد را به خود اختصاص دادند. در زمینه توزیع سنی، ۵۱ نفر در رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، از نظر سطح تحصیلی عمده پاسخ‌دهندگان با ۴۲/۶ درصد لیسانس و ۶۳/۸۷ درصد افراد متأهل

¹ Content validity item

² Intraclass correlation coefficient

³ Internal reliability

بودند. از لحاظ دارا بودن سابقه قهرمانی ۳۲/۹ در سطح کشوری بودند و ۲۳/۲ درصد افراد بین ۱۱ تا ۱۵ سال سابقه فعالیت ورزشی داشتند. همچنین، تقریباً ۳۵ درصد از افراد نمونه بطور مشخص در فرآیند اجرایی یک تیم ورزشی زیر نظر یکی از هیئت‌های ورزشی استان مشارکت فعال داشتند و ۶۵ درصد از آنان در یک باشگاه ورزشی درگیر در لیگ‌های باشگاهی فعالیت می‌نمایند.

با استفاده از اطلاعات ارائه شده در جدول ۱ مشخص می‌شود که میانگین نظرات پاسخ‌دهندگان پیرامون وضعیت کل منابع اثرگذار بر موفقیت تیم‌های استانی در رقابت‌های قهرمانی کشور و لیگ باشگاه‌ها کشور با نمره حد وسط ($\mu = 5$) معنی‌دار بوده ($P \leq 0/05$) و نمره آن‌ها از حد وسط بالاتر است. این نتیجه نشان می‌دهد که از دیدگاه پاسخ‌گویان، تمامی منابع انسانی، مدیریتی، مالی، فن‌آوری، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی بر موفقیت تیم‌های استانی در رقابت‌های لیگ و قهرمانی کشور مؤثر می‌باشد.

جدول ۱: بررسی وضعیت منابع اثرگذار بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور

سطح معنی داری	آزمون مبنا	مبنای مشاهده شده	تعداد	دسته‌ها	میانگین و انحراف استاندارد	آماره مولفه‌ها	
						میانگین	انحراف استاندارد
۰/۰۰۱	۰/۵۰	۰/۱۴	۲۱	≤ 5	$6/898 \pm 1/495$	قهرمانی کشور	منابع اثرگذار بر موفقیت
		۰/۸۶	۱۳۴	> 5			
		۱/۰۰	۱۵۵				
۰/۰۰۱	۰/۵۰	۰/۱۱	۱۷	≤ 5	$6/67 \pm 1/136$	لیگ باشگاه‌های کشور	منابع اثرگذار بر موفقیت
		۰/۸۹	۱۳۸	> 5			
		۱/۰۰	۱۵۵				

* سطح $P \leq 0/05$ داده تفاوت معنی‌دار است.

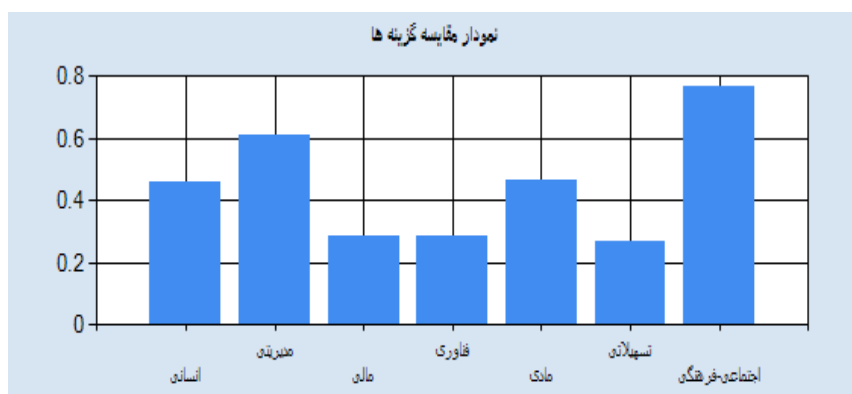
برای آزمون تفاوت بین دیدگاه آزمودنی‌ها از وضعیت منابع اثرگذار بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور از آزمون کروسکال-والیس استفاده شد. نتایج به دست آمده در قسمت اول جدول ۲ نشان می‌دهد که از دیدگاه شش گروه از پاسخ‌گویان در اولویت بندی منابع مالی، فن‌آوری، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی فرهنگی تفاوت معناداری ($P \leq 0/05$) وجود دارد، ولی بین منابع انسانی و مدیریتی این تفاوت معنادار نیست. در نهایت نتایج به دست آمده در بخش دوم جدول ۲ حاکی از آن است که از دیدگاه شش گروه از پاسخ‌گویان در اولویت بندی منابع مالی، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی فرهنگی تفاوت معناداری ($P \leq 0/05$) وجود دارد، ولی بین منابع انسانی، مدیریتی و فن‌آوری این تفاوت معنادار نیست.

بنابراین فرض صفر مبنی بر وجود تفاوت معنادار بین دیدگاه پاسخ‌گویان در منابع انسانی، مدیریتی و فن‌آوری تایید می‌شود.

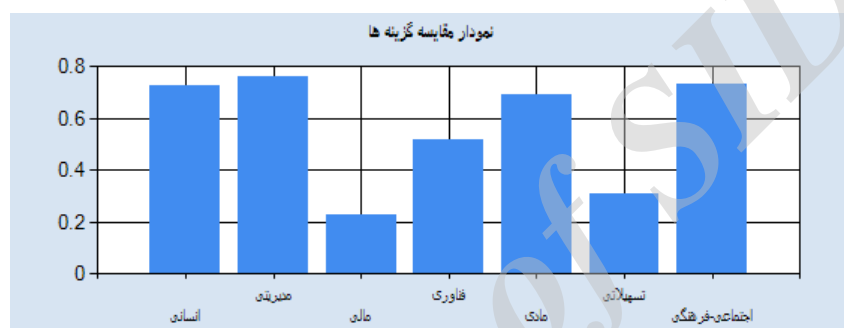
جدول ۲: نتایج آزمون کروسکال والیس تفاوت بین دیدگاه آزمودنی‌ها در وضعیت منابع اثرگذار بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات قهرمانی و لیگ باشگاه‌های کشور

منابع اثرگذار	خی دو	df	سطح معناداری
مسابقات قهرمانی کشور	منابع انسانی	۶/۷۵۵	۵/۲۳۹
	منابع مدیریتی	۹/۴۵۵	۰/۰۹۲
	منابع منابع مالی	۱۲/۲۵۸	۰/۰۳۱
	منابع فن‌آوری	۱۶/۰۶۸	۰/۰۰۷
	منابع مادی	۱۸/۶۵۷	۰/۰۰۲
	منابع تسهیلاتی	۱۶/۶۵۳	۰/۰۰۵
	منابع فرهنگی - اجتماعی	۱۳/۴۵۶	۰/۰۱۹
لیگ باشگاه‌های کشور	منابع انسانی	۵/۷۲۲	۰/۳۳۴
	منابع مدیریتی	۶/۰۹۶	۰/۲۹۷
	منابع منابع مالی	۱۲/۲۸۹	۰/۰۲۹
	منابع فن‌آوری	۱۰/۸۴۰	۰/۰۵۵
	منابع مادی	۱۶/۵۳۰	۰/۰۰۵
	منابع تسهیلاتی	۲۸/۴۷۷	۰/۰۰۱
	منابع فرهنگی - اجتماعی	۱۷/۰۶۴	۰/۰۰۴

برای رتبه‌بندی نهایی منابع اثرگذار در موفقیت تیم‌ها و باشگاه‌ها با استفاده از نرم افزار تاپسیس، ابتدا تعداد گزینه‌های مورد نظر که ۷ نوع از منابع شناسایی شده اثرگذار بر موفقیت و تعداد معیارهای مورد اندازه‌گیری که شامل ۶ گروه از افراد مطلع و آگاه در زمینه موفقیت ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها می‌باشند را انتخاب می‌کنیم. در این روش برای معیارهای تعیین شده، هر یک از منابع شناسایی شده اثرگذار را بین ۱ تا ۹ رتبه‌بندی می‌کنیم. مراحل رتبه‌بندی در نرم افزار تاپسیس در شش گام ۱- ایجاد ماتریس تصمیم‌گیری ۲- نرمال‌سازی یا بی‌مقیاس کردن ماتریس ۳- وزن‌دهی به ماتریس نرمال شده ۴- تعیین راه حل ایده‌آل مثبت و ایده‌آل منفی ۵- تعیین اندازه فاصله از راه حل ایده‌آل مثبت و منفی ۶- محاسبه نزدیکی به راه حل ایده‌آل مثبت و منفی هم‌چنین رتبه‌بندی گزینه‌ها انجام می‌شود. نمودار ۱ و ۲ نتایج رتبه‌بندی منابع اثرگذار در موفقیت تیم‌های استان در قهرمانی کشور و لیگ باشگاه‌ها را با استفاده از روش تاپسیس نشان می‌دهد.

نمودار ۱: نتایج رتبه‌بندی منابع اثرگذار در موفقیت تیم‌های استان در قهرمانی کشور با استفاده از روش تاپسیس

نمودار ۲: نتایج رتبه‌بندی منابع اثرگذار در موفقیت تیم‌های باشگاهی با استفاده از روش تاپسیس

بحث و نتیجه‌گیری

امکان‌سنجی موفقیت تیم‌های ورزشی در میادین و عرصه‌های بین‌المللی و ملی در رده‌های قهرمانی و ملی و سایر رده‌بندی‌ها، از جمله مباحث مهم و بروزی است که دست‌اندرکاران و مدیران ورزشی پیگیرانه در تلاش برای محقق شدن آن می‌باشند. لذا پژوهش حاضر به این مهم در استان آذربایجان شرقی پرداخته و راهکارهایی برای آن ارائه نموده است. نتایج پژوهش نشان داد که منابع انسانی بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور اثر دارد. نتایج تحقیق با یافته‌های احمدی و همکاران (۱۳۸۸) پیرامون ایجاد روحیه سبک‌بالی و همچنین برقراری ارتباط خوب با ورزشکاران و میزان سابقه و تجربیات مربی در میزان موفقیت تیم هم‌سو می‌باشد. یافته‌های تحقیق در مورد برنامه‌ریزی دقیق، تربیت مربیان و نیروی انسانی با تجربه، برگزاری دوره‌های آموزشی، ارتقای علمی مربیان در زمینه توسعه منابع انسانی متخصص در موفقیت تیم‌های ورزشی با یافته‌های احمدی و همکاران (۱۳۸۸) و گابریلا (۲۰۰۷) هم‌سو می‌باشد. نتایج تحقیق پیرامون ارتباطات درونی بین اعضای تیم و تعصب و غیرت در بین ورزشکاران با نتایج تحقیق اوناچ

و تپچی (۲۰۱۴) هم‌سو می‌باشد. در ورزش‌های گروهی، موفقیت زمانی حاصل می‌شود که اعضای تیم به صورت مؤثر و هماهنگ باهم کار می‌کنند (سرپ و همکاران، ۱۹۹۰: ۷۸)، حال آنکه تلاش و انگیزه فردی ورزشکاران تیم‌های استانی برای رسیدن به یک هدف مشترک در بین اعضای تیم می‌تواند اولویت بسیار مهمی برای رسیدن به هماهنگی مؤثر در کار با هم و در نتیجه رسیدن به موفقیت می‌باشد. سجادی و همکاران (۱۳۹۰) نیز استعدادیابی، آموزش و پرورش ورزشکاران و اجتناب از اشتباهات احتمالی و ممکن در جذب ورزشکاران و مربیان را از مهم‌ترین عوامل در پیشرفت ورزشی دانسته‌اند.

یافته دیگر تحقیق حاکی از اثر منابع مدیریتی بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور می‌باشد. نتایج تحقیق با یافته‌های مشتاقیان و همکاران (۱۳۹۲) پیرامون امکانات و تأسیسات موجود در باشگاه و همچنین مدیریت باشگاه در میزان موفقیت و کسب قهرمانی باشگاه‌های ورزشی هم‌سو می‌باشد. مائر و پائولوسکی (۲۰۱۴) نشان دادند که موفقیت کنونی تیم‌های ملی به طور قابل ملاحظه‌ای تقاضا برای فراوانی مشارکت ورزشی بازیکنان کنونی را افزایش می‌دهد که با یافته‌های پژوهش حاضر هم‌سو می‌باشد. هدف مدیران و پژوهشگران ورزش این است که بتوانند با ارزیابی دقیق‌تر عملکرد سازمان‌ها و تیم‌های ورزشی، نه تنها سیاست‌گذاران و مجریان را با موانع و مشکلات اجرایی، نقاط ضعف و قوت آن‌ها آشنا کنند، بلکه با فراهم آوردن بازخورد، برنامه را در راستای تحقق اهداف نگه دارند (مرادی، ۱۳۸۸). همچنین منابع مالی بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور اثر دارد. نتایج یافته‌های تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶)، دی پوسچر و همکاران (۲۰۱۰) و مشتاقیان و همکاران (۱۳۹۲) در این مورد هم‌سو می‌باشد. با توجه به نظریه توسعه‌یافته تولسین و شوقات (۱۹۹۳) مشکل موفقیت‌های کشورهای در المپیک، اقتصاد خالص است که نیازمند برقراری تعادل خاصی بین سود مورد انتظار (تعداد مدال المپیک) و هزینه (به عنوان مثال تأمین مالی ورزش) است. ورزش در سطوح قهرمانی همیشه هزینه‌زا نبوده، بلکه در بسیاری از کشورهای پیشرفته خود یک منبع درآمدزایی است. یک برنامه تجاری دقیق و بی‌عیب، منابع بالقوه درآمد باشگاه و نیز درصد درآمد کلی را تعیین می‌کند. در مورد اثرگذاری وضعیت منابع فن‌آوری بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور، نتایج تحقیقات تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶)، یانگ (۱۹۹۰) مشتاقیان و همکاران (۱۳۹۲) در ارتباط با حمایت رسانه‌های ورزشی استان از تیم‌ها و باشگاه‌ها، ارتقای دانش فنی مربیان و توسعه علمی و عملی آنان با نرم‌افزارهای به‌روز و دسترسی ورزشکاران به اطلاعات به روز و کامل از رقبای خود با یافته‌های تحقیق حاضر هم‌سو می‌باشد. همچنین، یافته‌های توکلی انگوت (۱۳۹۱) در مورد نقش حمایتی هیئت، فدراسیون و رسانه‌های گروهی با نتایج تحقیق هم‌سو

می‌باشد. رسانه‌های همگانی به ویژه رادیو و تلویزیون، با ایفای نقش‌های متعدد خبری، آموزشی و تفریحی در فراگرد تغییر اجتماعی، رشد اقتصادی، تحول فرهنگی، سیاسی و ورزشی کشورها مؤثر هستند.

دیگر یافته تحقیق نشان داد که منابع مادی بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور تأثیر دارد. نتایج تحقیق پیرامون وجود مکان مناسب برای اسکان و استراحت ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها، نزدیکی محل تمرین و محل زندگی، تغذیه مناسب و با کیفیت در اردوها، دسترسی به اماکن مجهز و مناسب مربوط به رشته ورزشی، وجود خوابگاه‌های مناسب و راحت در محل تمرینات و مسابقه، دسترسی به باشگاه‌های تخصصی مربوط به رشته ورزشی و تغذیه مناسب در زمان تمرینات با نتایج تحقیقات سجادی و همکاران (۱۳۹۰) و هایدی و همکاران (۲۰۰۹) هم‌سو می‌باشند. کشورهای بسیار توسعه یافته که قادر به صرف هزینه بیشتر در ورزش و زیرساخت‌های آن هستند، می‌تواند بر روی یک سیستم آموزشی که به خوبی فرصت‌های ورزشی را ارائه می‌دهد تکیه کنند و به طور سیستماتیک آموزش جوانان و افراد ماهر را ادامه دهند. از طرفی توسعه نهادهای مرتبط با ورزش قهرمانی مانند آکادمی‌ها از دیگر اقداماتی است که در زمینه موفقیت ورزش قهرمانی و باشگاهی در حیطه منابع مادی انجام می‌گیرد. منابع تسهیلاتی نیز بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور اثرگذار بوده است. این یافته با نتایج تحقیقات یانگ (۱۹۹۰)، آقای و توکلی انگوت (۱۳۹۱)، هایدی و همکاران (۲۰۰۹) و دی بوسچر و همکاران (۲۰۱۰) پیرامون فضای صمیمی مسئولان هیأت‌ها و باشگاه‌ها با ورزشکاران، تعامل و مشارکت بین مسئولان رشته‌های مختلف ورزشی و مدیران ادارات ورزش و جوانان استان، حضور مداوم مربیان در کنار ورزشکاران و هدایت و کنترل آنان، حمایت مالی، افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی و بین‌المللی، رشد پژوهش‌های علمی در رشته‌های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان و آتیه آنان را از مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزش‌ها دانستند که با نتایج تحقیق حاضر هم‌سو می‌باشند. شناخت از وضعیت عملکرد ورزشی کشورها برای سیاست‌مداران و برنامه‌ریزان ورزشی هر کشور می‌تواند مزایایی زیادی داشته باشد (فارست و همکاران، ۲۰۰۵).

منابع اجتماعی- فرهنگی از دیگر منابعی است که بر موفقیت تیم‌های استانی در مسابقات لیگ و قهرمانی کشور اثر دارد. نتایج تحقیق با یافته‌های سوتیردو و شیلبوری (۲۰۰۹) و شیپی (۲۰۱۲) در ارتباط با اهمیت عوامل اجتماعی- فرهنگی در تربیت ورزشکاران نخبه هم‌سو می‌باشد. همچنین، نتایج تحقیقات آقای و

¹ Hyde et al

توکلی انگوت (۱۳۹۱) در مورد نقش مربیان، نقش حمایتی هیئت، فدراسیون و رسانه‌های گروهی با نتایج تحقیق هم‌سو می‌باشد و با یافته‌های بروورز و همکاران (۲۰۱۴) در مورد سیاست‌های خاص ورزش و عوامل تأثیرگذار بر موفقیت‌های بین‌المللی تنیس که به دنبال راه‌هایی برای رسیدن به موفقیت و حفظ نخبگان ورزشی بودند، هم‌سو می‌باشد. تاکید افراد مطلع و آگاه به اولویت حمایت روحی و روانی خانواده‌ها از ورزشکاران برای رسیدن به موفقیت رویکرد دیگری را در ورزش قهرمانی مشخص می‌سازد و آن رویکرد مربوط به وظایف مدیران و مسئولان هیئت‌های ورزشی در قبال خانواده‌های ورزشکاران است. نتایج آزمون کروسکال والیس نشان داد که بین دیدگاه متخصصان در ارتباط با منابع مالی، فن‌آوری، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی امکان‌سنجی موفقیت در رقابت‌های قهرمانی کشور تفاوت معناداری وجود داشت، ولی بین منابع انسانی و مدیریتی این تفاوت معنادار نبود. از طرفی بین دیدگاه متخصصان در اثرگذاری منابع مالی، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی بر امکان‌سنجی موفقیت تیم‌ها در رقابت‌های لیگ باشگاه‌های کشور تفاوت معناداری وجود داشت، اما بین منابع انسانی، مدیریتی و فن‌آوری این تفاوت معنادار نبود. وجود تفاوت معنادار در دیدگاه متخصصان در خصوص اثرگذاری منابع مالی، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی، برگرفته از تفاوت در پیوستار محدوده مالی، مادی، تسهیلاتی و اجتماعی - فرهنگی از دیدگاه افراد جامعه است و ریشه آن به تفاوت‌های نشأت گرفته از ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد نمونه می‌باشد. منابع ذکر شده جزو منابع عام بوده و توجیه شناختی آن‌ها متناسب با سبک زندگی و کیفیت زندگی اجتماعی افراد متفاوت است. منابع انسانی جزو سرمایه اصلی یک سازمان به شمار می‌رود و مدیریت نیروی انسانی و امکانات و تجهیزات و سرمایه یک سازمان از بدیهیات موجود در اساس و وجود یک سازمان است. لذا منابع انسانی و مدیریتی از جمله منابع زیربنایی، اساسی و تعیین‌کننده در میزان موفقیت یک سازمان ورزشی و یا تیم یا باشگاه ورزشی محسوب می‌شود. بنابراین عدم وجود تفاوت معنادار هم در منابع اثرگذار ورزش قهرمانی و هم لیگ باشگاه‌های کشور بین پاسخ‌دهندگان این پیمایش حاکی از آن است که همه متخصصان و افراد خبره و آگاه به اهمیت منابع انسانی و مدیریتی در روند موفقیت یک سازمان به خصوص یک سیستم ورزشی اذعان دارند و اختلافی در دیدگاه آنان وجود ندارد. همچنین مرتبط بودن ظرفیت منابع انسانی و مدیریتی با بکارگیری فناوری بروز و مناسب، قابلیتی انکارناپذیر در فرآیند دستیابی به موفقیت است و تلاش برای سازماندهی مجموعه‌ای هماهنگ و منسجم لازمه رسیدن به موفقیت قلمداد می‌شود.

برای رسیدن به بهترین تصمیم در وضعیت موجود ورزش قهرمانی و باشگاهی استان باید از یک ابزار و نرم‌افزار مطمئن‌تر که می‌تواند تصمیم مقتضی را برای پیشبرد فرآیند موفقیت تیم‌ها و باشگاه‌ها در پی داشته باشد، استفاده کرد. لذا در ادامه از نرم‌افزار تصمیم‌گیری مدیران (تاپسیس) برای تعیین بالاترین اولویت تصمیم استفاده شد که بالاترین اولویت منابع اثرگذار در موفقیت ورزشکاران در رقابت‌های قهرمانی کشور مربوط به منابع "مدیریتی" و کمترین اولویت مربوط به منابع "تسهیلاتی" بوده است. این اولویت‌بندی در رقابت‌های لیگ باشگاه‌ها کشور بدین صورت بود که بالاترین اولویت مربوط به منابع "مدیریتی" و کمترین اولویت نیز مربوط به منابع "مالی" بوده است. این یافته با تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۹۲) در مورد عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانجو هم‌سو می‌باشد، اما در مورد اولویت‌بندی منابع اثرگذار نتایج تحقیق ناهم‌سو با تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۹۲) بود؛ به طوری - که منابع مادی با بیشترین بار عاملی، بیشترین اهمیت و پس از آن عوامل فن‌آوری، تسهیلاتی، مالی، انسانی و منابع مدیریتی کمترین اهمیت را نشان داد. برای موفقیت ورزشکاران تیم‌های استانی در مسابقات قهرمانی و لیگ باشگاه‌ها نیاز به منابع مدیریتی در اولویت اول قرار دارد. این نظر و خواسته‌ای است که در نهایت خود افراد درگیر در فرآیند آمادگی و آماده‌سازی تیم‌ها و باشگاه و در نهایت ورزشکاران دارند. تفسیر این موضوع که چرا منابع تسهیلاتی در اولویت‌بندی اثرگذاری در موفقیت ورزش قهرمانی اولویت پایینی کسب نموده، حاکی از انگیزه افراد شرکت‌کننده در ورزش قهرمانی است. منابع تسهیلاتی زمینه‌ای پشتیبان در مسیر تلاش‌های ورزشکاران رشته‌های ورزشی برای رسیدن به موفقیت می‌باشند و در بسیاری از موارد موفقیت محقق شده در اثر پشتیبانی تسهیلاتی به صورت کاملاً شخصی بوده و خانواده ورزشکاران تا مرحله تثبیت جایگاه قهرمانی ورزشکار خود تمامی هزینه‌های تسهیل‌کننده را فراهم می‌نمایند. لذا پایین بودن اولویت منابع تسهیلاتی می‌تواند گواه این مصداق ضمنی باشد. ورزشکاران مطابق با هرم پیشرفت ورزشی باید خود را در ورزش قهرمانی مطرح نمایند و توانایی‌های خود را به اثبات برسانند. حال آنکه ظرفیت جایگاه قهرمانی برای ورزشکاران نسبت به ورزش حرفه‌ای و باشگاهی وسیع‌تر و افراد درگیر در آن بیشتر است.

منابع

- آقایی، نجف و توکلی انگوت، سخاوت. (۱۳۹۱). "شناسایی عوامل موثر بر موفقیت دوچرخه سواران حرفه ای آذربایجان شرقی در مسابقات بین المللی و جاده ای ایران". پژوهش نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. سال نهم، شماره ۱۸، صص: ۱۶۸-۱۵۵.
- احمدی، سیروس؛ نمازی زاده، مهدی؛ عبدلی، بهروز و سید عالی نژاد، آزاده. (۱۳۸۸). "مقایسه انگیزش پیشرفت بازیکنان تیم های رده بالا و پایین لیگ برتر فوتبال". نشریه المپیک. دوره ۱۷، شماره ۳، پیاپی ۴۷، صص: ۲۸-۱۹.
- جلالی فراهانی، مجید. (۱۳۸۳). "مطالعه توسعه ای عملکرد تیم های رقابت کننده و ارائه راهکارهای مطلوب". نشریه علمی- پژوهشی حرکت. شماره ۲۶، دانشگاه تهران.
- سجادی، سید نصر... (۱۳۸۲). "بررسی نحوه اجرای برنامه های تمرینی تیم ملی دو و میدانی و شمشیربازی به منظور شرکت در بازی های آسیایی ۲۰۰۲ پوسان". طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران.
- سجادی، سید نصر... (۱۳۸۶). مدیریت سازمان های ورزشی. تهران: انتشارات سمت
- سجادی، سید نصر...؛ صفری، حمیدرضا؛ ساعتچیان، وحید و رسولی، سید مهدی. (۱۳۹۲). "اولویت بندی عوامل موثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی های آسیایی ۲۰۱۰ گوانجو". پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال سوم، شماره ۵، دانشگاه همدان.
- سجادی، سید نصر...؛ محمودی، احمد؛ ساعتچیان، وحید و حاجی آخوندی زاده، مسعود. (۱۳۹۰). "بررسی اولویت ها و راه کارهای پیشرفت ورزش قهرمانی جودوی کشور از دیدگاه صاحب نظران". دومین همایش ملی مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود.
- مرادی، محمدرضا. (۱۳۸۷). "بررسی عوامل موثر بر موفقیت تیم ملی در مسابقات آسیایی ۲۰۰۷". طرح پژوهشی، آکادمی ملی المپیک.
- مشتاقیان، سهیل؛ اعتباریان، اکبر؛ نمازی زاده، مهدی و افخمی، مهرداد. (۱۳۹۲). "بررسی تجارب مدیران، کارشناسان و ورزشکاران در مورد دلایل ناکامی ایران در مسابقات المپیک ۲۰۰۸ پکن در حیطه منابع انسانی و مالی". نشریه مدیریت ورزشی. دوره ۵، شماره ۳، صص: ۹۷-۷۱.

- Brouwers, J., Sotiriadou, P., & De Bosscher, V. (2014). "**Sport-specific policies and factors that influence international success: The case of tennis**". Sport Management Review.
- De Bosscher, V., De Knop, P., van Bottenburg, M., Shibli, S., & Bingham, J., (2010). "**Developing a Method for Comparing the Elite Sport Systems and Policies of Nations: A Mixed Research Methods Approach**". Journal of Sport Management, Vol. 24 P.567-600.
- Forrest, D., Ismael, S., Tena, J.D. (2005). "**Forecasting national team medal totals and the Summer Olympic Games**". International Journal of Forecasting, 26: 576-588.
- Garcia, G. D. M. (2007). **American Football in Mexico: Factors Influencing Success of Teams Within the National College Football Organization**. Organizacion Nacional Estudiantil de Futbol Americano (ONEFA)(Doctoral dissertation, Texas A&M University).
- Hyde, K. & Pritchard, A. (2009). "**Twenty cricket: An examination of the critical success factors in the development of the competition**". International Journal of Sports Marketing & Sponsorship, p. 113–136.
- Masagrandh , Alessandro. (1990). **Planing practicing in cycling**. Translated by G. Serj Zadeh, manuchehr roshanpoor, mohammad shahhoseyni, Publications Office of the Department of Physical Education.
- Mutter, F., & Pawlowski, T. (2014). "**Role models in sports–Can success in professional sports increase the demand for amateur sport participation?**". Sport Management Review, 17(3), 324-336.
- Onağ, Z., & Tepeci, M. (2014). "**Team Effectiveness in Sport Teams: The Effects of Team Cohesion, Intra Team Communication and Team Norms on Team Member Satisfaction and Intent to Remain**". Procedia-Social and Behavioral Sciences, 150, 420-428.
- Sotiriadou, K. & Shilbury, D. (2009). "**Australian Elite Athlete Development: An organizational perspective**". Sport Management Review, 12: 137-148.
- Serp, S., Panko, V., Santos, F. (1990). "**Leadership pattern in handball, international competition**". International journal of sport psychology, 22: 78 – 89.
- Shippi, P. (2012). "**Social and political factors affecting sporting success in small countries: The case of Cyprus**". Biomedical Human Kinetics, 4: 38-44.
- Sheikh M., Bagherazade, F., Gholamalizade R., Suri, R. (2007). "**Surviving win and lost effect in iranian primere leuge soccers**". Journal of motion, Number 30: 59-68.

- Yang, Mingling. (1990). "**Summary of Chinese men Gymnastics team in the 25th Gymnastics championship**". Chinese Sports Science and Technology, Vol.5. P. 1-6.

Archive of SID

The Feasibility of Sports Provincial Teams Success in East Azerbaijan in the League and Championship Competitions

Mohammad Rasoul Khodadadi

Ph.D., Assistant Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran

Received: 8 May 2016

Accepted: 16 Oct. 2016

The study was to investigate the feasibility of successful sports teams of East Azerbaijan in the league and the championship competitions. The method of study was descriptive and causal-comparative and has been done survey way. The Statistical population included individuals specializing in different sports in the province that have points of presence in the league or country championship. The research sample consisted 155 people were selected from this population by sampling available and purposeful. For gathering the data, the researcher made questionnaires of "Effective Resource of Sports provincial Team's Success in the Competition championship and country League" was used. Face and content validity of the questionnaire was done based on Lushi model (1975) and content validity of the questionnaire was obtained (CVI = 0.89). Reliability was determined in a pilot study on 30 subjects' sample (0.81) and the internal reliability for 0.84 total items. We used K-s test with assumptions of normal distribution, to compare variables from Binomial test and Kruskal-Wallis. SPSS software also was used for prioritization and determine the best factors to success of sport teams by TOPSIS method. The results showed that the average respondent comments was significant on the situation of human resources, management, financial, technology, financial, and socio-cultural facilities effect on the success of the provincial teams in the Championship and League Club. The TOPSIS results showed that socio-cultural, managerial and material resources ranked first to third resource influences on the success of the provincial teams in the country Championship and human resources, financial, technology and facilities have fourth to seventh ranks. Thus, paying attention to the effective resources of teams and clubs provide success; consultation and cooperation of coaches, officials and athletes would achieve the success goals.

Key words: Feasibility, Success, Athletes, Sports Teams, Country Championships, League Clubs and East Azerbaijan Province